

INSTYTUT ARCHEOLOGII I ETNOLOGII
POLSKIEJ AKADEMII NAUK
DAWNIJ INSTYTUT HISTORII KULTURY MATERIALNEJ PAN
❧ 1953–2003 ❧

KWARTALNIK
HISTORII KULTURY
MATERIALNEJ

ROK LI

WARSZAWA 2003

NR 1

KOMITET REDAKCYJNY

Andrzej Klonder — *redaktor*; Elżbieta Mazur — *zastępca redaktora*,
Maria Bogucka, Andrzej Janeczek, Leszek Kajzer, Elżbieta Kowalczyk,
Jerzy Kowalczyk, Jerzy Kruppé, Maria Nietyksza, Janusz Sztetyło,
Wojciech Szymański, Teresa Dunin-Wąsowicz,
Andrzej Wyrobisz — *członkowie komitetu*
Martyna Milewska, Ludmiła Paderewska — *sekretarze*
Sekretarz techniczny Redakcji — Magdalena Bis

Adres Redakcji:
00-140 Warszawa, Al. Solidarności (d. Świerczewskiego) 105
e-mail: kwartalnik@iaepan.edu.pl
tel. 620 28 81 w. 146

Skład i łamanie:
Krzysztof Anuszewski, tel. 629 44 78
Druk: UP, Jerzy Wasilewski, tel./fax (0-22) 768 13 14
tel. 0 602 353 483

Nakład 550 egz. Arkuszy wydawniczych 12,5. Papier offset 80 g.
Oddano do składania w maju 2003 r., druk ukończono
w sierpniu 2003 r.

INDEKS AUTORÓW

- Abdalla Michael **660**
 Abramowicz Andrzej **174**, 245, 466.
 Adamska Anna **20**
 Ajewski Konrad **552, 745**
 Andrzejewski Aleksander **189, 258**
 Andrzejewski Marek 420
 Baczyńska Barbara **190**
 Balcerzak Elżbieta 36, **53, 54, 55, 137, 138**,
 169, 198, 347, 617, 665, 789
 Bartnicki Mariusz 349, 775
 Batiuk Anna **427**
 Bazielić Barbara **139**, 550, 685, 707
 Białuński Grzegorz 424
 Biernacka-Lubańska Małgorzata **619**
 Bis Magdalena 236, 237, 249, 329, 562,
 564, 705.
 Bis Wojciech **56**
 Bitner-Nowak Anna **428**
 Blusiewicz Karolina **57**
 Błażejowski Artur 227
 Bogucka Maria **1, 19, 58, 59**, 210, 354, 365,
 372, 377, 613, 710, 723, 774
 Borawski Piotr **746**
 Borkowski Tomasz **565**
 Broński Krzysztof **429, 430**
 Brzeziński Wojciech 786
 Brzuska Magdalena **56, 561**
 Bujalski Paweł **60**
 Buko Andrzej **61**
 Buśko Cezary **21, 215**
 Bůžek Václav **2, 609**
 Chłapowski Krzysztof **62, 63**
 Chodyński Antoni Romuald **508, 568, 651**
 Chorowska Małgorzata **571, 572**
 Chrościcki Juliusz A. **431**
 Cymbalak Tomasz 291
 Cytowska Maria **191**
 Czaja Roman **432**
 Czapska Anna **573**
 Czarnecki W. 495
 Czechowicz Bogusław 737, 740
 Czerwiński Tomasz **610**
 Dąbrowska Maria **140**
 Dąbrowski Paweł **382**
 Dekówna Maria **64**
 Derda Tomasz **192**
 Derwich Marek **65, 66**
 Dinges Martin **22**
 Dolat Jarosław **141**
 Dobrowolski Witold **553**
 Domżański Krzysztof **23, 67, 68**
 Drozdowski Marian Marek **574**
 Dumala Krzysztof 48, **69, 70, 71, 72, 272**,
 290, 356, **575, 620, 792**
 Dumanowski Jarosław 787
 Eysymontt Rafał **576**
 Fejtová Olga **698**
 Fijałkowski Paweł **601**
 Fleming Dagmara **73, 171, 671, 721**
 Florek Marek **216**
 Florjanowicz Paulina 741
 Gajerski Stanisław Franciszek 294, 295,
 297, 298, 299, 300, 301, 302, 303, 304,
 305, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 312,
 313, 319, 320, 321, 331, 332, 33, 334,
 335, 336, 338, 346, 361, 370, 376, 378,
 423, 593, 607, 608, 635, 650, 780, 784,
 793
 Gajewska Halina 39, 228, 234, 280, 281,
 282, 286, 318
 Gajewski Leszek 280, 287, 318, 642
 Gauer Werner **24**
 Gawlas Sławomir **433**
 Gąsiorowski Antoni **273**
 Gierczak Paweł **565**
 Głosek Marian 232, **747, 748**, 759
 Głowacka Anetta **73, 212, 274**
 Główska Dariusz 35, **74**, 136, **175**, 199, 204,
 205, 345, 355, 359, 360, 373, **477**, 481,
 618, 634, **643, 653**, 668, **699, 700**, 711,
 713, 718

- Gmiterek Henryk **193**
Goliński Mariusz 385, **434, 435**
Grabarczyk Tadeusz **189**
Greiner Piotr **75**
Gronkiewicz Stanisław **382**
Grzeluk Izidor **611**
Gumiński Witold 47
Gurba Jan 40, 240
Gzell Sławomir **577**
Hamada Małgorzata
Heidrych Jan 484
Hewner Katarzyna **602**
Hoczyk-Siwkowa Stanisława **621**
Hoff Jadwiga **427**
Horbacz Tadeusz J. 754
Hrdlička Ladislav **436**
Hrubá Michaela **612**
Iwańczak Wojciech 25, 118, 214, **268**
Janeczek Andrzej 269, 317, 396, **437, 438,**
641
Janiak-Jasińska Agnieszka **628**
Janicka Maria 57, 590
Jarosz Dariusz **194**
Jasiński Marcin **56**
Jastrebackaja Ałła L. **439**
Jastrzębowska Elżbieta **259**
Jawor Grzegorz **421**
Jekiel Magda **56, 339**
Kaczmarek Romuald **382**
Kajzer Leszek **3, 26, 27, 77, 78, 79, 189,**
217, 260, 285, 342, 587, 588, 591, 594,
595, 731, 732, 734, 742, 743, 744, **749**
Kamińska Halina **632**
Kamiński Krzysztof **750**
Kamiński Rafał 124
Kantek Bożena **76**
Kapusta Elżbieta 368
Karasiewicz-Szczypiorski Radosław **80, 81**
Karczewska Małgorzata **41**
Karczewski Dariusz **82**
Karczewski Maciej **41**
Kardyś Piotr 120, 132, 135, 211, 292, 364,
380, 426, 514
Karpińska Grażyna Ewa **440**
Karpiński Andrzej **4, 724, 728**
Katalynas Kęstutis **441,** 469
Kawski Tomasz **760**
Kiryk Feliks **442**
Kiss Zsolt **261**
Kizik Edmund **509, 672, 761, 762**
Klim Jadwiga **142**
Klonder Andrzej 18, **83,** 121, **143, 144,**
145, 146, 173, **177,** 202, 288, 352, 486,
570, 616, **654,** 667, 669
Knoppek Jacek **84**
Kolendo Jerzy 485, 520
Kolendo Katarzyna 351
Koniarek Łukasz 758
Konietzko Jutta **701**
Kononowicz Wanda **443**
Kopczyńska-Jaworska Bronisława **440**
Kopczyński Michał 386
Kopruckowniak Albin 627
Kościelecki Paweł 425, **751**
Kowal Ewelina **578**
Kowal Stefan **428, 578**
Kowalczyk Elżbieta **28, 29,** 127, 130, **147,**
206, 207, 222, 231, **238,** 243, 257, 270,
271, 324, 325, 326, 327, 328, 337, 343,
353, 358, 362, 369, 371, 381, **387, 388,**
397, 398, 399, 400, 401, 404, 406, 407,
408, 410, 411, 412, 413, 414, 415, 416,
418, 419, 736, 778, 791
Kowalewska-Marszałek Hanna **85**
Kowalska-Glikman Stefania 638, 782
Kowalski Waldemar 471
Kowecka Elżbieta 170, **176, 187,** 208, 293,
314, 315, 316, 348, 405, 473, 480, 490,
517, 518, 559, 560, 614, 615, 637, **644,**
655, 664, 666, 714,
Kozłowska-Kłosek Danuta **444**
Krawcow Sierhij R. **445**
Kruk Marta 379
Kruppé Jerzy **218**
Krzyżanowska Monika **382**
Kurasieński Tomasz **86,** 255, 755, 756, 790
Kuśnierz Kazimierz **446**
Kwiatkowska Barbara **382**
Lasota Czesław **571, 572**

- Laszuk Anna 37, **389**, 483
Latour Stanisław **447**, **579**
Ledóchowski Stanisław **673**
Lengauer Włodzimierz **763**
Leśniakowska Marta **275**
Lichočka Barbara **629**
Łajtar Adam **192**
Łaszyn Elwira 122
Łukaszewicz Adam **764**
Maciuk Orest **448**
Maik Jerzy 225, 233, 248, **525**, 531, 540
Makiewicz Tadeusz **747**
Maniewska Katarzyna **661**
Marcinkowski Mirosław **630**
Maroszek Józef **449**
Mazur Elżbieta 125, **177**, 283, **580**, **581**,
622, **662**, 719, 720, 726, 727, 729
Mączyński Ryszard **598**
Meyer Silke **702**
Mędrzecki Włodzimierz **450**
Michalski Mieczysław **646**
Mielczarek Mariusz **510**, **752**
Mierosławski Marek **596**
Mikelađze Nora **262**
Mikocki Tomasz **656**
Mikulski Krzysztof **390**
Milewska Martyna **218**, 738
Mischke Wojciech **87**, **88**, **263**, 296, 322,
323
Mohrmann Ruth.-E. **5**, **765**
Molenda Danuta **30**, 119, **178**, **179**, 203,
213, 242, 253, 363, 375, **498**, 500, 501,
502, 503, 504, 505, 506, 507, 519, **631**,
633, 636, 639
Motylewicz Jerzy **451**, **452**
Możejko Beata **264**
Mrugałska-Banaszak M. **148**
Muszyńska Jadwiga **499**
Muzolf Błażej **748**
Myśliwiec Karol **623**
Myśliwski Grzegorz **383**, **391**
Nawrołski Tadeusz 330, 557
Неверов Олег **265**
Nietyksza Maria **72**, **453**, 470, **599**
Niewęglowski Andrzej **42**
Nowacki Henryk **149**
Nowakowski Piotr A. 123, **150**, 357, **392**,
757
Nowakowski Wojciech **219**
Okoniewska Barbara 497
Olczak Jerzy **244**
Olczak Stanisław K. 479
Ołędzki Marek 754
Olkuśnik Marek **276**, **712**
Opaliński Dariusz **647**, **663**
Ostoja-Zagórski Janusz **6**, **7**, **8**
Ostrowski Janusz A. **766**
Paderewska Ludmiła **31**
Paprocka-Gajek Joanna **89**, **90**, **195**
Parlasca Klaus **220**
Partyka Wiesław **624**, **625**
Pawłowski Artur **56**
Pazdur Jan 489
Petrycka Anna 209
Petehyrycz Wołodymyr **393**
Petrykowski Tomasz **56**
Piasecka Renata
zob. Pisarek-Piasecka Renata
Piber Marta **91**
Piekalski Jerzy 247, **582**
Pietrzak Janusz **189**, **595**
Pirożyński Jan 340
Pisarek-Piasecka Renata **151**, **152**
Poklewski-Kozieli Tadeusz **92**, **93**, 230
Posackij Bohdan S. **454**
Pospieszna Barbara **94**, **554**, 558
Pośpiech Andrzej **9**, 126, 284, 657, **703**,
709
Poturałska Ewa 246
Press Ludwika **266**
Procházka Rudolf **455**
Przybyłowicz Olga Miriam 18, **95**, 134, **153**,
154, **155**, **156**, **157**, **158**, **159**, **277**, **278**
Przybyszewska Małgorzata 223
Riley Ray **160**
Roguska Jadwiga **583**
Roślanowski Tadeusz **32**, **33**, **96**, **97**, **98**
Rosik S. 133

- Ruszczyk Grażyna **603**
 Rutkowska-Płachcińska Anna **715, 716**
 Rychlewicz Dariusz **99**
 Rychter Mariusz **749**
 Rysiewska Teresa **188**
 Saczyńska-Kaliszuk Monika **100**
 Sadowska-Topór Jolanta **101, 648**
 Salm Jan 468, 589, 733, 739
 Samsonowicz Henryk 201, **456**,
 Scholl Tomasz **43**
 Słupecki Leszek Paweł **102, 767**
 Sierocka-Pośpiech Maria 197, 785
 Sikora Jerzy **604**
 Soborska-Zielińska Anna **511**
 Sołtan Klara
   zob. Sołtan-Kościelecka Klara
 Sołtan-Kościelecka Klara 46, **221**, 235, 409,
 502, **566**
 Sowina Urszula **10, 103, 104, 105, 457**,
 467, **626**
 Starski Michał 239
 Stawarz Andrzej **458, 459**
 Stępkowski Lech **474, 475**
 Stępniewski Janusz **23, 106, 107, 395**, 722,
 725
 Strzelczyk Jerzy 200, 592, 681, 776, 779,
 783
 Styk Paweł **600, 645**
 Surdacki Marian **717, 768**
 Szarota Tomasz **11**
 Szczygieł Ryszard **108, 403, 460**
 Szelałowska Grażyna **161**
 Szelest Hanna **394**
 Sztetyłło Janusz **12, 13, 182**
 Szymański Wojciech **34, 183, 184**, 241,
 254, 256, 402, 523
 Śliwa Joachim **279**
 Tabaczyński Stanisław **14**
 Taracha Piotr **769**
 Teodorowicz-Czerepińska J. **461**
 Topolski Jerzy **15, 16**, 129, 640
 Tuchołka-Włodarska Barbara **512**,
 Turnau Irena **109, 110, 111, 112**, 131, **162**,
163, 164, 165, 166, 168, 172, 224, 226,
 252, 344, 350, 366, 367, 374, 384, 417,
 491, 492, 493, 496, 527, 528, 529, 530,
 532, 533, 534, 535, 536, 537, 538, 539,
 541, 542, 543, 544, 545, 546, 547, 548,
 549, 551, 567, 652, 670, **674, 675**, 677,
 678, 679, 680, 682, 683, 684, 686, 687,
 688, 689, 690, 691, 692, 693, 694, 695,
 696, 697, 704, 706, 708, 730, 781, 788
 Turska Krystyna **113**, 540, 659
 Tyszka Przemysław **44, 462**
 Tyszkiewicz Jan **676**
 Urbańczyk Przemysław **52**
 Vaitkevičius Gediminas **441**, 469
 Valde-Nowak Paweł **770**
 Wachowski Krzysztof **632**
 Wąsowicz Aleksandra **186, 771**
 Wesolek Przemysław 250, 251, 735
 Wiatr Marta **56**
 Wiech Stanisław **476, 584**
 Wielowiejski Jerzy 229, 563, 569
 Wierzbicka Bożena **585**
 Wiesiołowski Jacek 472
 Wijaczka Jacek 482
 Wilczek Magdalena 289, 341
 Wipszycka Ewa **196**
 Wirski Adam **649**
 Wiślicz Tomasz 487, **772, 773**
 Witkowski Jacek **382**
 Wołosz Artur K. F. 513, 515, 516, 521
 Woźniak Andrzej **422, 463**
 Woźny Jacek **114, 555, 556**
 Wrzesiński Jacek **115, 116**
 Wrześniewska Barbara 777
 Wrzosek Wojciech **17**
 Wyczański Andrzej 478
 Wyrobisz Andrzej 38, 128, 267, 488, 494,
 522, 597, 658
 Wyrwa Andrzej M. **526**
 Zarębska Teresa **45, 117, 465, 586**
 Zaremska Hanna **464**
 Zawadzki Jarosław **605, 606**
 Zieliński M. G. **511**
 Zierke Mieczysław **747**
 Zinko Viktor **43**
 Zuba Krzysztof **524**
 Żukowski Robert **753**

INDEKS AUTORÓW PRAC RECENZOWANYCH

- Antoine A. 478
Antoniewicz M. 731
Arminjon C. 198
Atanasov G. 255
Audoin-Rouzeau F. 35
Bahn P. 223
Bajusz I. 228
Baranowski H. 36
Barber Wayland E. 224
Bartosz A. 338
Bartoszewicz A. 339
Bazielich B. 678, 679
Bărbulescu M. 228
Beaupuis J. 198
Bender A. 704
Biborski M. 754
Bigliuzzi L. i L. 527
Bilimoff M. 198
Biolik M. 397
Blanchard I. 633
Błaszczak G. 199
Bobrow R. 705
Bockenheim K. 664
Boehler J.-M. 478
Bogaert R. 640
Bogdanowski J. 732
Bogucka M. 340
Borgolte M. 200
Borkowska M. 341
Borradori P. 718
Borzac I. 39
Boulanger P. 634
Bourdon V. 665
Bremner R. H. 719
Breza E. 398
Brumont F. 478
Bus C. 529
Buschor R. 558
Cardon D. 530, 531, 532
Cazals R. 532
Chetaru N. 39
Chruszczyńska J. 533, 680
Chrzanowski T. 342
Crowfoot E. 225
Curtis R. I. 722
Czaja R. 467
Czerniakowska E. 399
Czopek-Kopciuch B. 400
Čech J. K. 757
Dalewski Z. 343
Degraciov V. 39
Delvit T. 532
Desrosiers S. 226
Dlužnevskaja G.V. 755
Dubois H. 681
Dulnicz M. 401
Durdík T. 588, 734
Dygdała J. 345
Elian A. 706
Endrei W. 534
Ervynck A. 236
Fabisiak W. 227
Ferenc-Szydelko E. 487
Firszt S. 501
Flórián M. 567
Folsach von K. 536
Gałaj R. 350
Gaustad R. 537
Gazdíkóvá A. 682
Gerhard H.-J. 502
Gierłowski W. 568
Gil A. 775
Główka D. 479
Goehrke C. 402
Gorecki J. 229
Grač A. D. 755
Gradowski M. 513
Granger-Taylor H. 248

- Gromnicki J. 347
Grygiel R. 230, 231
Grzeluk I. 614
Gudea N. 228
Guldon Z. 503
Gutscher D. 558
Halén W. 537
Heindel I. 232
Herity M. 776
Hildebrandt R. 636
Hollinger C. 569
Hollinger-Wiesman C. 569
Huitfeld J. 537
Ihnatowicz E. 348
Isac D. 228
Iwicki W. 397
Jan L. 357
Janeczek A. 403
Januszkiewicz B. 708
Jánosné B. 707
Jarosińska I. 666
Jerusalimskaja A. A. 168
Jørgensen L. B. 233
Jurek T. 230, 231
Kaczor J. 503
Kaiser H. 486
Karkucińska W. 351
Karpiński A. 352, 723
Kasperowicz A. 353
Kaufhold K. H. 502
Kaufmann E. R. 558
Kazakevičius V. 756
Keblow Bersred A.-M. 536
Kennedy D. 234
Kenyon J. R. 735
Kenzler H. 235
Kightly C. 236
Kilarska E. 557
Kildegaard B. 683
King M. L. 354
Kizik E. 777
Kjellberg A. 537, 684
Kmieć H. 514
Knercer W. 778
Kołodziejski S. 736
Kondratowicz Ł. 170, 637, 714
Konieczny Z. 423
Kopiczko A. 355
Kotljar M.F. 349
Kottje R. 779
Kouřil P. 737
Kowalczyk J. 38
Kowalczyk E. 738
Kowalska A. 241
Kowalska J. 384
Kowalski W. 559
Kowecka E. 638, 657
Kracik J. 724
Krahe F.-W. 739
Krajíc R. 239
Kraschewski H. J. 203
Krašička F. 734
Křižek L. 757
Krochmal J. 780
Krug A. 725
Krug-Richter B. 667
Krušel' nyc'ka L. 240
Krzyszkowski A. 241
Książek M. 589
Kuczyńska J. 515
Kuča K. 468
Kurek J. 608
Kurgan-van H. G. 640
Kwak J. 658
Kwiatkowski A. A. 516
Larguier G. 532
Larina O. 39
Lityńska-Zajac M. 485
Leś E. 726
Levitki O. 39
Lulu E. 685
Machačová J. 538
Maciukiewicz-Czarnecka B. 758
Maik J. 539
Makowski K. 782
Malec M. 404
Mane P. 686, 692
Marc L. 668

- Marchal G. P. 783
Marchwiński R. T. 381
Marciniak-Kajzer A. 358, 590
Marengo C. 359
Marggraf M. 560
Maroszek J. 469
Matei A. V. 228
Matějček J. 538
Matuszewski M. 650
Mazur E. 470
Mączak A. 651
Mehej V. P. 254
Melville G. 592
Michalewicz J. 784
Michaluk D. 360
Michałowska M. 540
Michałowski S. 627
Miklaszewski G. 170
Mikulski K. 424
Miliszkievicz G. 637, 714
Misiewicz K. 46
Miśkiewicz A. 361
Mohrmann R.-E. 616, 709
Moore N. 226
Moriceau J.-M. 481
Morris E. T. 710
Możdżyńska-Nawotka M. 695
Muszyńska J. 471, 482
Nechvátal B. 734
Nosek E. 241
Oakeshott E. 759
Olczak J. 243
Pabian A. 741
Paprocka J. 517
Pascal M. 690
Pascal O. 690
Pasquier du J. 617
Philippe M. 245
Piątek E. 363, 504
Piątek Z. 363, 504
Pieters M. 236
Pilarczyk Z. 742
Piponnier F. 690, 691
Pleszczyński A. 364
Pol van de L. 365
Poliński D. 425
Polosmak N. V. 252
Popiński K. 227
Poppel van F. 785
Postel-Vinay G. 481
Postica G. 39
Pošyvajla O. M. 256
Pośpiech A. 208
Prezbiter T. 209
Priester P. 483
Pritchard F. 225
Prix D. 737
Proksa M. 593
Przyrowski Z. 367
Puaux O. 245
Radoch M. 408
Ranisch B. 210
Rapaport G. 618
Reszel K. 370
Rębkowski M. 409, 561
Risse G. B. 727
Roche D. 787
Rolska-Boruch I. 594
Rozenkowski W. 741
Rożko M. F. 246
Rusek J. 410
Ryszewska K. 562
Sabinov D. G. 755
Salvatori E. 385
Siarkowski W. 211
Sieradzka A. 694
Scheffer A. 248
Seiler-Baldinger A. 541
Sieradzka A. 659
Skřivánek F. 357
Sobal W. 251
Sorokin V. 39
Sowina B. 695
Sowina U. 472
Sromer von W. 519
Staniland K. 225
Stasiewicz-Jasiukowa I. 788
Stauffer A. 544

- Surdacki M. 728
Szczepański J. 506, 789
Szczepkowska-Naliwajek K. 790
Szcześniak K. 418
Szeliga J. 270
Śliwiński B. 371
Šarosac D. 693
Šovkopljas I. G. 40
Tamba D. 228
Taszycka M. 545
Terèzia H. 707
Theotoky J. 685
Titz-Matuszak I. 372
Tomczak A. 373
Torbus T. 743
Toussaint-Samat M. 696, 697
Tóth B. 567
Treder J. 419
Trusaw A. 251
Tschudin G. 420
Tuchołka-Włodarska B. 521
Turnau I. 550
Tuszyńska A. 792
Tys D. 236
Tyszkiewicz J. 227
Tyszler L. 563
Uhlig H. 652
Vaquer J. 532
Vigalello G. 730
Vogel B. 711
Vos A. D. 253
Vunder E. 551
Vynokur I. S. 254, 523
Wayland Barber E. 374
Wee van der H. 640
Weisgerber G. 507
Westermann E. 213, 502
Wiech S. 475
Wihoda M. 737
Wierzbieniec W. 376
Więckowska E. 729
Wiśniewski K. 637
Wiltenburg J. 377
Wolański M. 641
Wójcik Z. K. 378
Wróblewska E. 522
Yotov V. 255
Zabašta R. V. 256
Zabel B. 642
Zdanowicz N. 251
Zell M. 488
Zemeła K. 426
Żarnowski J. 497
Żerelik S. 227
Żurek A. 380
-

SOMMAIRE

ETUDES ET MATERIAUX

Marcin Rafał Pauk, Fonctionnement de la régale de fortification en Europe centrale au moyen âge	3
Anna Petrycka, « Mourir en couronne de fleurs ». Essai d'interprétation des enterrements avec des couronnes de fleurs	17
Ewa Barylewska-Szymańska, Wojciech Szymański, « ...à la Saint Michel ou immédiatement » — vente et location des maisons et des appartements à Gdańsk, en 1775	27

COMMUNIQUES SCIENTIFIQUES

Piotr A. Nowakowski, A propos de la datation des mors provenant des terres polonaises	41
Waldemar Rozynkowski, Les cloches de Toruń médiéval et leur fonction dans la vie de la ville	49
Wojciech Siwiak, Encore à propos des sceaux en verre de Fordon sur Vistule	59
Klara Sołtan-Kościelecka, Deux nouveaux stylets du château de Puck	63

POLEMIQUES ET DEBATS

Dariusz Poliński, En réponse aux remarques critiques de Paweł Kościelecki	67
Stanisław Kukawka, Archéologie du moyen âge ou moyen âge de l'archéologie?	73

CHRONIQUE SCIENTIFIQUE

« Processus de location des villes en Europe centrale-orientale », conférence internationale, Łądek Zdrój, les 28–29 octobre 2002 — Karolina Blusiewicz, Przemysław Michalik, Zbigniew Misiuk, Artur Wasilewski	81
I ^{er} Congrès des médiévistes polonais, Toruń, les 16–18 septembre 2002 — Marcin R. Pauk, Olga M. Przybyłowicz, Monika Saczyńska-Kaliszuk	85
« L'équipement des intérieurs au moyen âge », VII ^e session du Centre universitaire de l'archéologie du moyen âge et des temps modernes, Toruń, les 21–22 novembre 2002 — Magdalena Bis, Klara Sołtan-Kościelecka, Michał Starski	90
« Les Polonais en Bohême — les Bohèmes en Pologne aux X ^e –XVIII ^e siècles », conférence scientifique internationale, Włodawa, les 11–13 octobre 2002 — Andrzej Pleszczyński	94

BIBLIOGRAPHIE DU CONTENU

DE « KWARTALNIK HISTORII KULTURY MATERIALNEJ » VOLUMES XLI–L (1993–2002)	97
---	----

CONTENTS

STUDIES AND MATERIALS

Marcin R. Pauk, The functioning of fortification regal privileges in Central Europe in the Middle Ages	3
Anna Petrycka, "To die in a garland". An interpretation of the significance of garlands found in graves	17
Ewa Baryłewska-Szymańska, Wojciech Szymański, "...on Michaelmas or from now" — selling and renting houses and flats in Gdańsk (Danzig) in 1775	27

COMMUNIQUES

Piotr A. Nowakowski, On dating bits from Polish territories	41
Waldemar Rozykowski, Bells in the mediaeval Toruń (Thorn) and their functions in the town's life	49
Wojciech Siwiak, More on glass stamps from Fordon on the Vistula	59
Klara Sołtan-Kościelecka, Two new stiltuses from the Puck castle	63

POLEMICS AND DISCUSSIONS

Dariusz Poliński, In reply to Paweł Kościelecki's review	67
Stanisław Kukawka, Archaeology of the Middle Ages or the Middle Ages of archaeology?	73

CHRONICLE

"Town foundation processes in Central and Eastern Europe", an international conference in Łądek-Zdrój, 28–29 October 2002 — Karolina Blusiewicz, Przemysław Michalik, Zbigniew Misiuk, Artur Wasilewski	81
The First Congress of Polish Medievalists, Toruń 16–18 September 2002 — Marcin R. Pauk, Olga M. Przybyłowicz, Monika Saczyńska-Kaliszук	85
"Interior decoration in the Middle Ages", the 7 th session of the University Centre for Mediaeval and Modern Archaeology, Toruń, 21–22 November 2002 — Magdalena Bis, Klara Sołtan-Kościelecka, Michał Starski	90
"Poles in Bohemia, Bohemians in Poland — 10 th –18 th century", an international conference in Włodawa, 11–13 October 2002 — Andrzej Pleszczyński	94

BIBLIOGRAPHY OF CONTENTS

OF "KWARTALNIK HISTORII KULTURY MATERIALNEJ", VOLUMES XLI–L (1993–2002)	97
--	----

SPIS TREŚCI

STUDIA I MATERIAŁY

Marcin Rafał Pauk, Funkcjonowanie regale fortyfikacyjnego w Europie Środkowej w średniowieczu	3
Anna Petrycka, „Umrzeć w wianku”. Próba interpretacji nowożytnych pochówków z wiankami	17
Ewa Barylewska-Szymańska, Wojciech Szymański, „...na św. Michała lub od zaraz” — sprzedaż i wynajem domów i mieszkań w Gdańsku w 1775 roku	27

KOMUNIKATY NAUKOWE

Piotr A. Nowakowski, W sprawie datowania munsztuków z ziem polskich	41
Waldemar Rozykowski, Dzwony średniowiecznego Torunia i ich funkcje w życiu miasta	49
Wojciech Siwiak, Jeszcze o szklanych pieczęciach z Fordonu nad Wisłą . . .	59
Klara Sołtan-Kościelecka, Dwa nowe stylusy z zamku w Pucku	63

POLEMIKI I DYSKUSJE

Dariusz Poliński, W odpowiedzi na uwagi recenzyjne Pawła Kościeleckiego	67
Stanisław Kukawka, Archeologia średniowiecza czy średniowiecze archeologii?	73

KRONIKA NAUKOWA

„Procesy lokacyjne miast w Europie Środkowo-Wschodniej”, międzynarodowa konferencja, Łądek Zdrój, 28–29 października 2002 r. — Karolina Blusiewicz, Przemysław Michalik, Zbigniew Misiuk, Artur Wasilewski	81
I Kongres Mediewistów Polskich, Toruń, 16–18 września 2002 r. — Marcin R. Pauk, Olga M. Przybyłowicz, Monika Saczyńska-Kaliszuk	85
„Wyposażenie wnętrza w średniowieczu”, VII sesja Uniwersyteckiego Centrum Archeologii Średniowiecza i Nowożytności, Toruń, 21–22 listopada 2002 r. — Magdalena Bis, Klara Sołtan-Kościelecka, Michał Starski	90
„Polacy w Czechach — Czesi w Polsce X–XVIII w.”, międzynarodowa konferencja naukowa we Włodawie, 11–13 października 2002 r. — Andrzej Pleśczyński	94

BIBLIOGRAFIA ZAWARTOŚCI

„KWARTALNIKA HISTORII KULTURY MATERIALNEJ”, ROCZNIKI XLI–L (1993–2002)	97
---	----

Indexed in:

IBZ — International Bibliography of Periodical Literature

IBZ — CD-ROM

IBR — International Bibliography of Book Reviews of Scholarly Literature

IBR — CD-ROM

W najbliższych numerach ukażą się m.in.:

M y c h a j ł o H ł u s z k o, *Wiejskie zaprzęgi końskie na Ukrainie w XVI–XVIII w.*

Z e n o n G u l d o n, S z y m o n K a z u s e k, *Rola Żydów w handlu polskim w pierwszej połowie XVII wieku*

E d m u n d K i z i k, *Dwa gdańskie inwentarze topielców z 1781 i 1786 roku*

B o g u m i ł a J ę d r z e j e w s k a, T o m a s z S a m o j l i k, *Kontrakty Jana III Sobieskiego z lat 1675–1686 w sprawie dzierżawy i użytkowania Leśnictwa Białowieskiego*

Warunki prenumeraty „RUCH” SA na 2003 r.

Wpłaty na prenumeratę przyjmowane są na okresy kwartalne, półroczne i roczne.

Cena prenumeraty krajowej na 2003 r. wynosi 54 zł.

Wpłaty na prenumeratę krajową przyjmują jednostki kolportażowe „RUCH” SA właściwe dla miejsca zamieszkania lub siedziby prenumeratora.

Cena prenumeraty ze zleceniem dostawy za granicę:

cena prenumeraty + rzeczywiste koszty wysyłki.

Zlecenia na prenumeratę dewizową przyjmowane od osób zamieszkałych za granicą realizowane są od dowolnego numeru.

Wpłaty przyjmuje Oddział Krajowej Dystrybucji Prasy „RUCH” SA na konto:

Pekao S.A. IV O/Warszawa 12401053-40060347-2700-401112-001

lub kasa Oddziału.

Informacji o warunkach prenumeraty i sposobie zamawiania udziela „RUCH” SA OKDP, 00-958 Warszawa, skrytka pocztowa 12, ul. Jana Kazimierza 31/33 lub telefonicznie:

(22) 5328-731, 5328-820, 5328-816, fax: 5328-732,

internet: www.ruch.pol.pl, e-mail: prenumerata@okdp.ruch.com.pl

Terminy przyjmowania wpłat na prenumeratę krajową i zagraniczną:

do 5.12 — na I kwartał roku następnego, na I półrocze i na następny rok

do 5.03 — na II kwartał roku bieżącego

do 5.06 — na III kwartał roku bieżącego

do 5.09 — na IV kwartał roku bieżącego

Na okładce — sygnał Bibliografii zawartości „Kwartalnika Historii Kultury Materialnej”.
Roczniki XLI–L (1993–2002), zob. s. 97–148